सङ्घर्षका पानाहरू

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालले २०७७ साल पौषमा ऊखु किसानहरुको आन्दोलनमा प्रमुख भूमिका निर्वाह गरि वर्षों देखिको वक्यौता करोडौ रकम मिल मालिकहरुबाट उखु किसानहरुलाई भुकानी गराउन सफल भयो र अनवरत रुपमा ऊखु किसानहरुको समस्याका बारेमा सम्बन्धित निकायहरुसंग समन्वय गरी समाधान गर्न सहयोग गरिरहेको छ ।

देशका विभिन्न उद्योगहरु जस्तै वरुण विभरेज (पेप्शीकोला), माउण्ट एभरेष्ट ब्रोअरी आदि उद्योगहरुमा श्रमिकहरुको हकहित संरक्षण गर्न विभिन्न संघर्षका कार्यक्रमहरु राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालद्धारा सञ्चालित छन ।

हाम्रो देश कृषि प्रधान देश हो । कृषिमा आधारित कृषक तथा श्रमिकहरुको संस्था धेरै छन् । किसान तथा कृषि क्षेत्रका समस्याहरु समाधानका लागि २०८१ सालमा बहुसंख्यक जिल्लाहरुमा ८ बुद्धे मागपत्र प्रमुख जिल्ला अधिकारी मार्फत नेपाल सरकारलाई ज्ञापनपत्र दिईएको छ । अन्य संघर्षका कार्यक्रमहरु जारी छ ।

विभिन्न असंगठित क्षेत्रमा काम गरिरहेका श्रमिकहरुको जिवनस्तर उकास्न विभिन्न रोजगार मुलक कार्यक्रमहरु विभिन्न जिल्लाहरुमा संचालन भैरहेका छन् ।

संगठनका नाराहरू

- > नेपाल आमाको जय
- >देशको हितमा गछौँ काम, कामको लिन्छौँ पूरा दाम
- 🕨 श्रमको पूँजी श्रमको मान मागिरहेछ मजदूर किसान
- 🗲 को बनाउँछ नेपाल महान, मजदूर किसान मजदूर किसान
- ≻श्रमिक संसारलाई एक गरौँ
- >सरकारीवाद पूँजीवाद शोषण गर्छन् एक समान
- >राष्ट्र भक्त श्रमिक एक हौं एक हौं
- >देशभक्त श्रमिक एक हौं एक हौं

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल किन ?

- 🗡 धार्मिक, सांस्कृतिक र राष्ट्रिय स्वाभिमानको जर्गेना नै हाम्रो लक्ष्य हो ।
- >राष्ट्रहित, उद्योगहित र श्रमिकहित नै हाम्रो मूल दर्शन हो ।
- >देशको उद्योगीकरण उद्योगको श्रीमकीकरण श्रीमकहरुको राष्ट्रियकरण ।

नेपाल आमाको जय!

राष्ट्रिय अमिक महासंघ नेपाल

R

S

M

N

केन्द्रिय कार्यालय गौटीघाट, काठमाण्डौ, नेपाल

Email: rashtriyashramikm@gmail.com

प्रस्तावना

हाम्रो देश नेपाल एक प्रचीनतम् देव भुमि हो । यहाँका ऋषि मुनिहरूले मनुष्यलाई भौतिक तथा चारित्रिक शुचिताका साथै अध्यात्यिक शिक्षा विश्वलाई प्रदान गरेका छन् । हरेक कालमा निर्माण प्रिक्रया थियो र जसले गर्दा मालिक र मजदूर वीचको सम्बन्ध बारेमा विभिन्न नीतिशास्त्रमा व्यवस्था गरिएको थियो । नेपालको वर्तमान संविधान अर्न्तगत ट्रेड युनियन ऐन बमोजिम नेपालभिर छिरिएर रहेका सङ्गठित तथा असंगठित क्षेत्रका समस्त श्रमिकहरूको हकहितको संरक्षणका साथै सर्वाङ्गीण विकासको व्यवस्था गरेको छ ।

राष्ट्र निर्माणमा श्रमिकको अहम भूमिका हुन्छ । श्रमिक बिना कुनै पिन राष्ट्रको विकास सम्भव छैन । हाल विभिन्न मजदूर संगठनहरु खुलेका छन तर यी संगठनहरु कुनै न कुनै राजनीतिक दलसंग आबद्ध छन् । यी संघठनहरुलाई राजनीति दलहरुले अनेकरुपले प्रयोग गिरहेका छन् । श्रमिक हितको सट्टा राजनीति दलको हितमा मजदूर नेताहरु अनेक रुपमा प्रयोग भइरहेका छन् । जसले गर्दा हाल सम्म कुनै पिन ट्रेड युनियन आन्दोलन पूर्ण रुपले सफल हुन सकेका छैन । मजदूर विभिन्न दलका भोट बैंकको रुपमा प्रयोग भैरहेका छन् । देशका मेरुढण्डको रुपमा रहेका श्रमिकहरु सदा आफ्नो हकहित बाट वाञ्चित र उपेक्षित रहेका छन् । केही ट्रेड युनियनका अराजक गतिविधिले गर्दा उद्योगहरु बन्द हुने अवस्था सम्म पुगेका छन् । श्रमिकहरुमा बेरोजगारी तथा वितृष्णा फैलिएको छ ।

यस्तो अवस्थामा हाम्रो देश नेपालको माटो, विविधतामुक्त मनमोहक साँस्कृतिक वैभव, राष्ट्रियताको दृढतापूर्वक जगेर्ना गर्दै श्रमिक वर्गको हकहित संरक्षण तथा जीवनस्तर माथि उठाइ सर्वाङ्गीण विकासको लागि देशको एक मात्र स्वतन्त्र संगठनको रूपमा राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको स्थापना २०५० सालमा भएको हो ।

यो संघठनले राष्ट्रको औद्योगीकरण, उद्योगको श्रमिकीकरण र श्रमिकहरूको राष्ट्रियकरण गर्ने मुल संकल्प लिएको छ । राष्ट्रहित, उद्योगिहित र श्रमिहित नै यस संगठनको त्रिसुत्रीय विचार दर्शन हो । श्रमिकहरूले गठन गरेको श्रमिकहरूका लागि संचालित यो श्रमिक संगठन हो। श्रमिक महासंघ कसैको प्रभाव, सरकारको प्रभाव, मालिकको प्रभाव, राजनीति दलको प्रभाव, विदेशी विचारको प्रभाव तथा व्यक्तिगत नेतागिरीको प्रभावबाट माथि उठेर कार्य गर्नेछ ।

तसर्थ राष्ट्रभक्त सम्पूर्ण श्रमिक मजदुरहरु यस संघठनभित्र आई हातेमालो गर्दै राष्ट्रको पुनः निर्माण तथा श्रमिकहरुको हकहित सम्वृद्धि तथा सर्वाङ्गीण विकासमा जुट्न राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल आव्हान गर्दछ ।

संगठनको संरचना

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपाल संग निम्नलिखित ११ वटा सघंहरु र २ वटा उद्योगिक युनिट आबद्ध रहेकका छन् ।

- १) राष्ट्रिय कृषि श्रमिक संघ नेपाल
- २) राष्ट्रिय नाई श्रमिक संघ नेपाल
- ३) राष्ट्रिय रङरोगन श्रमिक संघ नेपाल
- ४) राष्ट्रिय काष्ठ श्रमिक संघ नेपाल
- ५) राष्ट्रिय पलम्बर श्रमिक संघ नेपाल
- ६) राष्ट्रिय घर गृहस्थी माहिला श्रमिक संघ नेपाल
- ७) राष्ट्रिय निर्माण श्रमिक संघ नेपाल
- ८) राष्ट्रिय अटो रिक्सा चालक श्रमिक संघ नेपाल
- ९) राष्ट्रिय कवाडी श्रमिक संघ नेपाल
- १०) राष्ट्रिय ईटाभट्टा श्रमिक संघ नेपाल
- ११) नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संघ
- १२) माउन्ट एभरेष्ट ब्रोवरी, भरतपुर, चितवन
- १३) वरुण वेभरेज प्रा.लि. रामग्राम, नवलपरासी

राष्ट्रिय श्रमिक महासंघ नेपालको सबै प्रदेशमा प्रदेश समिति तथा जिल्ला समितिहरु रहेका छन्। त्यस्तै प्रत्येक संघका प्रदेश तथा जिल्ला समितिहरु गठन भएका छन्।

हाम्रो राष्ट्रिय श्रमिक दिवस (विश्वकर्मा जयन्ती)

श्रमको आदिदेवको रूपमा भगवान विश्वकर्माको पूजा हाम्रो देशमा गरिन्छ । विश्वकर्मा देवताहरु तथा प्रजापितका शिल्पी थिए । उनले इन्द्रको लागि लंका, श्रीकृष्णको लागि द्वारिका र वृन्दावन तथा धर्मराज युधिष्ठिरको लागि हास्तिनापुर जस्ता विशाल र सुन्दर नगर निर्माण गरे । देवताहरुको लागि वायुयान दे खि शस्त्रागारको निर्माण गरे । हाम्रो संस्कृति अनुसार विश्वकर्मा जयन्तीको दिन असोज १ गते हामी राष्ट्रिय श्रमिक दिवस मनाउछौँ ।

असंगठित क्षेत्रको अवस्था

हाम्रो देश कृषि प्रधान देश हो । हाम्रो देशमा असंगठित क्षेत्रमा कार्यरत मदजुरहरु आई. एल.ओ (I.L.O.) का अनुसार ६६.६ प्रतिशत छन् । असंगठित जस्तै ठेक्का मजदूर, सानो व्यवसायी सिलाई-कटाई, कृषि श्रमिक, पशुपालक, कुखुरापालक, माछापालक, प्रवासी श्रमिक, होटल श्रमिक, नर्माणकर्मी, निजी चिकित्स ालय, घरेलु कामदार, संचारकर्मी, आटो चालक, निजीवाहन चालक, रिक्सा चालक, वाहन मेकानिक, नाई, धोबी, दर्जी, लोहार, दूध वितरक, मोवाइल मेकानिक, माटोको काम गर्ने, वन आदिमा काम गर्ने पर्दछन् ।